

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR X

SARAJEVO, 10.10.2019.

BROJ/ NUMBER 1

STATISTIKA ENERGIJE

ENERGY STATISTICS

CIJENE ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG PLINA

ELECTRICITY AND NATURAL GAS PRICE STATISTICS

Tabela 1. Cijene električne energije, potrošnja domaćinstva, BiH, Januar-Juni 2019, (KM/100 kWh)

Table 1. Electricity prices for household consumers, Bosnia and Herzegovina, January-June 2019, (KM/100 kWh)

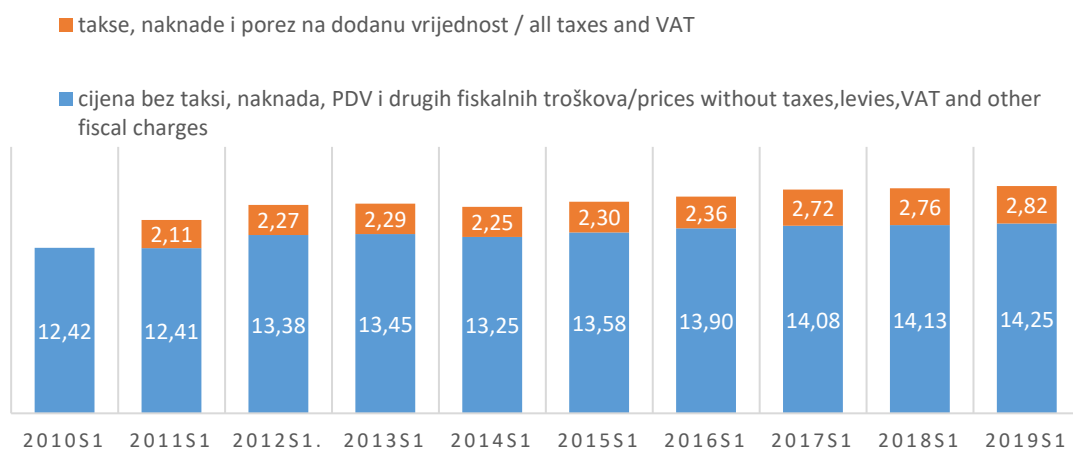
Interval godišnje potrošnje električne energije (grupe kupaca) <i>Interval of annual consumption of electricity</i>	Cijena bez taksi* <i>Price with all taxes excluded</i>	Cijena bez PDV-a** <i>Price without VAT</i>	Cijena sa svim taksama+PDV*** <i>Price with all taxes+VAT included</i>
DA (< 1 000 kWh)	34,60	34,94	40,88
DB (1 000 < 2 500 kWh)	16,02	16,36	19,14
DC (2 500 < 5 000 kWh)	14,25	14,59	17,07
DD (5 000 < 15 000 kWh)	13,09	13,44	15,72
DE (> = 15 000 kWh)	12,33	12,67	14,82

Izvor podataka: Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)

Source: State Electricity Regulatory Commission (SERC)

Graf 1: Cijene električne energije, potrošnja domaćinstava, prvo polugodište, 2010-2018*, KM/100 kWh

Figure 1: Electricity prices for household consumers, the first half, 2010-2018*, KM/100 kWh

* Godišnja potrošnja: 2 500 kWh < potrošnja < 5 000 kWh

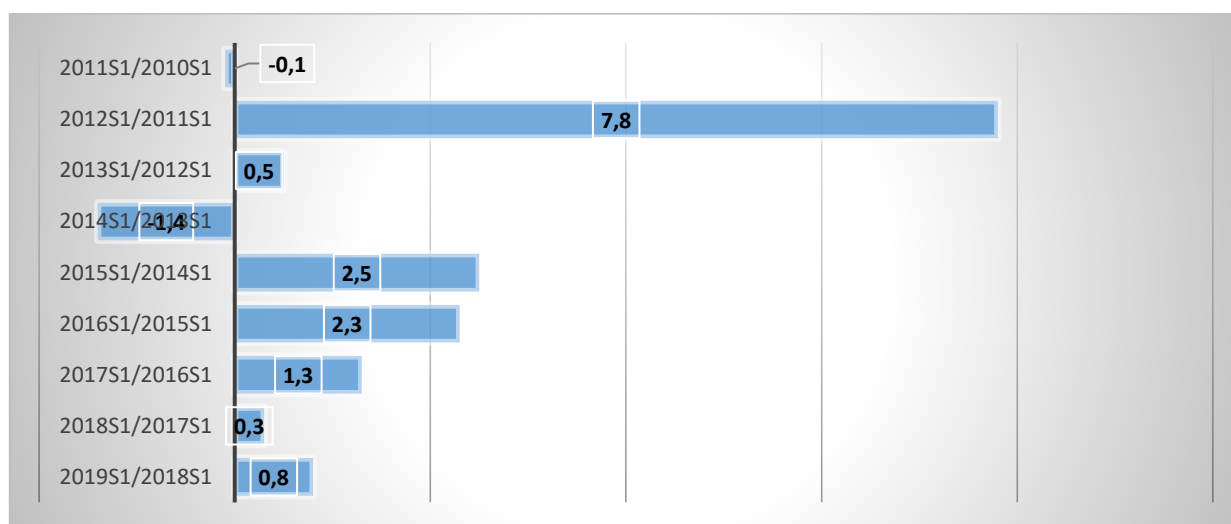
* Annual consumption: 2 500 kWh < consumption < 5 000 kWh

Za potrošače domaćinstva (definirana kao potrošači srednje veličine sa godišnjom potrošnjom u rasponu od 2 500 kWh < potrošnja < 5 000 kWh), cijene električne energije tokom prve polovine 2019. godine bile su veće za 1,1% u odnosu na isto polugodište prethodne godine.

For household consumers (defined as medium-size consumers with an annual consumption within the range of 2 500 kWh < consumption < 5 000 kWh). electricity prices during the first half of 2019 were 1,1% more compared with same period the previous year.

Graf 2: Promjene u cijenama električne energije za domaćinstva, cijene bez svih taksi, poređenje sa istim polugodištem prethodne godine, 2010-2018

Figure 2: Change in electricity prices for household consumers, prices without all taxes, compared with same semester previous year, 2010-2018

* Godišnja potrošnja: 2 500 kWh < potrošnja < 5 000 kWh

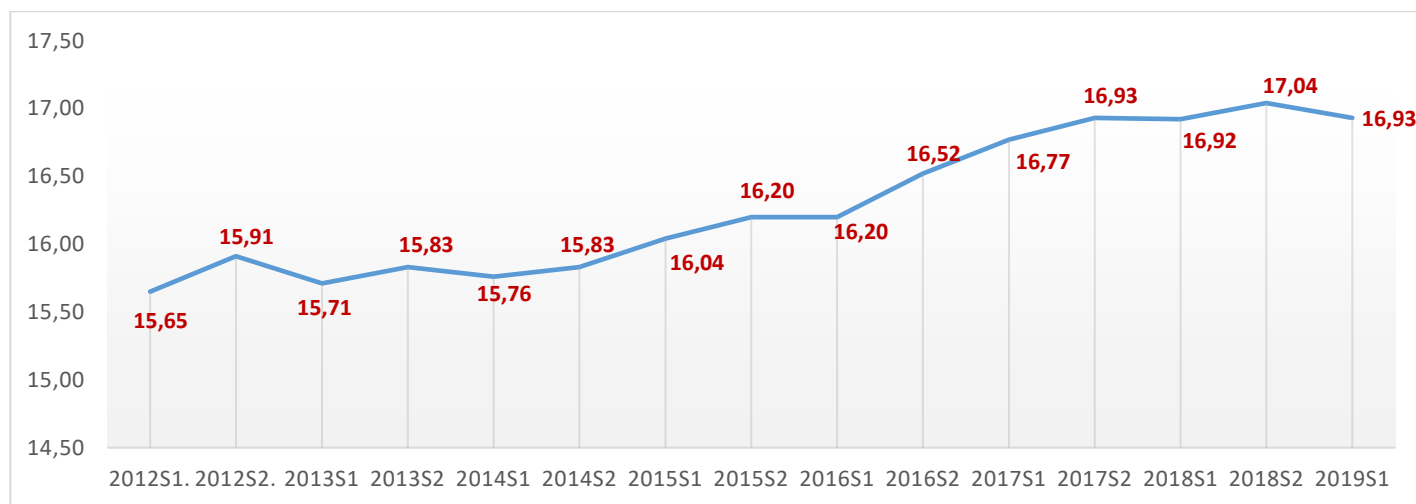
* Annual consumption: 2 500 kWh < consumption < 5 000 kWh

Graf 2 prikazuje promjene u cijenama električne energije, potrošnja domaćinstava, uključujući sve takse, naknade i PDV, poređenje sa istim polugodištem prethodne godine.

Figure 2 shows changes in electricity prices, households consumer, including all taxes, levies and VAT, comparison with the same semester of the previous year.

Graf 3: Razvoj prosječnih cijena električne energije, potrošnja domaćinstava, 2012-2018, KM/100 kWh

Figure 3: Changes in average electricity prices for household consumers 2012-2018, KM/100 kWh

Razvoj prosječnih cijena električne energije za domaćinstva, sa uključenim svim taksama i PDV, je prikazan u Grafu 3. Smanjenje cijena u prvom polugodištu 2019. je neznatno i iznosi 0,6%, u odnosu na drugo polugodište 2018. Do drugog polugodišta 2015. godine je zabilježen umjeren rast cijena.

Cijene se nisu mijenjale niti u narednom polugodištu, nakon toga je došlo do znatnog povećanja od 1,9% u drugom polugodištu 2016. Između drugog polugodišta 2016. i drugog polugodišta 2018. zabilježen je trend rasta cijena električne energije.

The development of average electricity prices, all taxes included and VAT, for household consumers is shown in Figure 3. The price decrease in the first half of 2019 is slightly 0,6%, compared to the second half of 2018. By the second half of 2015, a moderate increase was recorded.

Prices did not change in the coming half-year, but after that there was a significant increase of 1.9% in the second half of 2016. Between the second half of 2016 and the second half of 2018, there was increasing trend of electricity prices.

Tabela 2. Cijene električne energije, potrošnja ne-domaćinstva, (KM/100 kWh), BiH, Januar-Juni 2018

Table 2. Electricity prices for non-household customers (KM/100 kWh), Bosnia and Herzegovina, January-June 2018

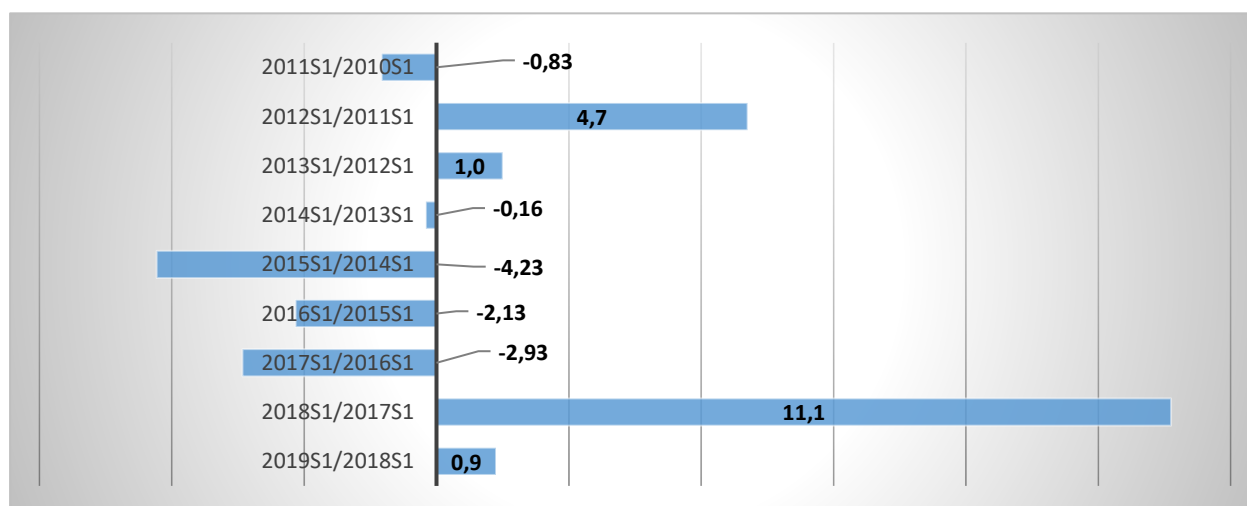
Interval godišnje potrošnje električne energije (grupe kupaca) Interval of annual consumption of electricity	Cijena bez taksi* Price with all taxes excluded	Cijena bez PDV-a** Price without VAT	Cijena sa svim taksama+PDV*** Price with all taxes+VAT included
IA (< 20 MWh)	20,83	21,14	24,73
IB (20 < 500 MWh)	16,69	16,99	19,88
IC (500 < 2 000 MWh)	12,57	12,92	15,12
ID (2 000 < 20 000 MWh)	11,85	12,09	14,14
IE (20 000 < 70 000 MWh)	9,46	9,80	11,47
IF (70 000 < = 150 000 MWh)	6,70	7,22	8,45
IG (> 150 000 MWh)	10,82	11,05	12,93

Izvor podataka: Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)

Source: State Electricity Regulatory Commission (SERC)

Graf 4: Promjene u cijenama električne energije za ne-domaćinstva, cijene bez PDV-a, poređenje sa istim polugodištem prethodne godine, 2010-2018

Figure 4: Change in electricity prices for non-household consumers, VAT excluded, compared with previous year, same semester, 2010-2018

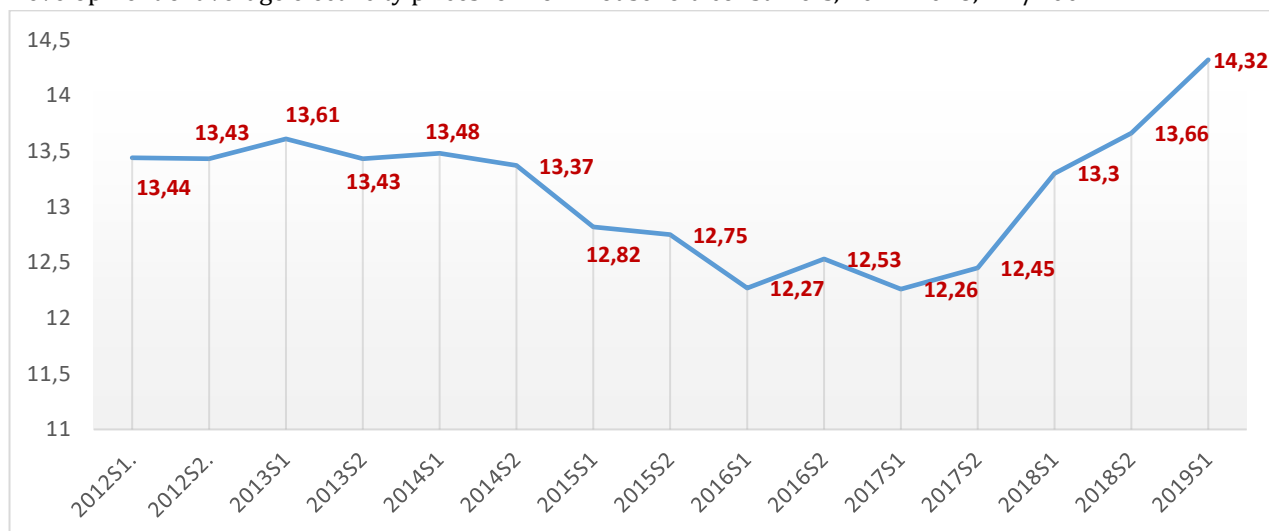

* Godišnja potrošnja: 500 MWh < potrošnja < 2 000 MWh

* Annual consumption: 500 MWh < consumption < 2 000 MWh

Graf 5: Razvoj prosječnih cijena električne energije za ne-domaćinstva, 2012-2018, KM/100kWh

Figure 5: Development of average electricity prices for non- household consumers, 2012-2018, KM/100kWh

Za potrošače ne-domaćinstva (definisana kao potrošači srednje veličine sa godišnjom potrošnjom u rasponu od 500 MWh < potrošnja < 2 000 MWh), cijene električne energije u prvoj polovini 2019. godine bile su veće za 0,9% u odnosu na isto polugodište prethodne godine. Graf 4 prikazuje promjene u cijenama električne energije, isključujući PDV, poređenje sa istim polugodištem prethodne godine.

For non-household consumers (defined as medium-size consumers with an annual consumption within the range of 500 MWh < consumption < 2 000 MWh), electricity prices during the first half of 2019 were 0,9% higher compared same period the previous year. Figure 4 shows changes in electricity prices, excluding VAT, comparison with the same semester of the previous year.

Razvoj prosječnih cijena električne energije bez PDV-a, za ne-domaćinstva je prikazan u Grafu 5. Općenito je primjetan rastući trend u prosječnim cijenama električne energije, potrošnja ne-domaćinstva od 2017. godine.. U prvom polugodištu 2019. godine prosječna cijena je povećana za 4,8% u poređenju sa prethodnim polugodištem.

The development of average electricity prices without VAT, for non-households is shown in Figure 5. Generally, there is a increasing trend in average electricity prices from 2017. In the first half of 2019, the average price has increased for 4,8% in the comparison of the second half of 2018.

Tabela 3. Cijene prirodnog plina za domaćinstva (KM/GJ), BiH, Januar-Juni 2019

Table 3. Natural gas prices for household consumers (KM/GJ), Bosnia and Herzegovina, January-June 2019

Interval godišnje potrošnje (grupe kupaca) <i>Interval of annual consumption</i>	Cijena bez taksi* <i>Price with all taxes excluded</i>	Cijena bez PDV-a** <i>Price without VAT</i>	Cijena sa svim taksama+PDV*** <i>Price with all taxes+VAT included</i>
BiH, prosječno <i>B&H, average</i>	15,6	15,6	18,2

1* isključujući sve takse, naknade, porez na dodanu vrijednost i druge fiskalne troškove/ *prices exclude all taxes, levies, VAT and other fiscal charges*

** isključujući porez na dodanu vrijednost/ *prices exclude VAT*

*** uključujući sve takse, naknade i porez na dodanu vrijednost (također u slučaju povrata)/ *prices include all taxes, levies and VAT (also in case it is refunded)*

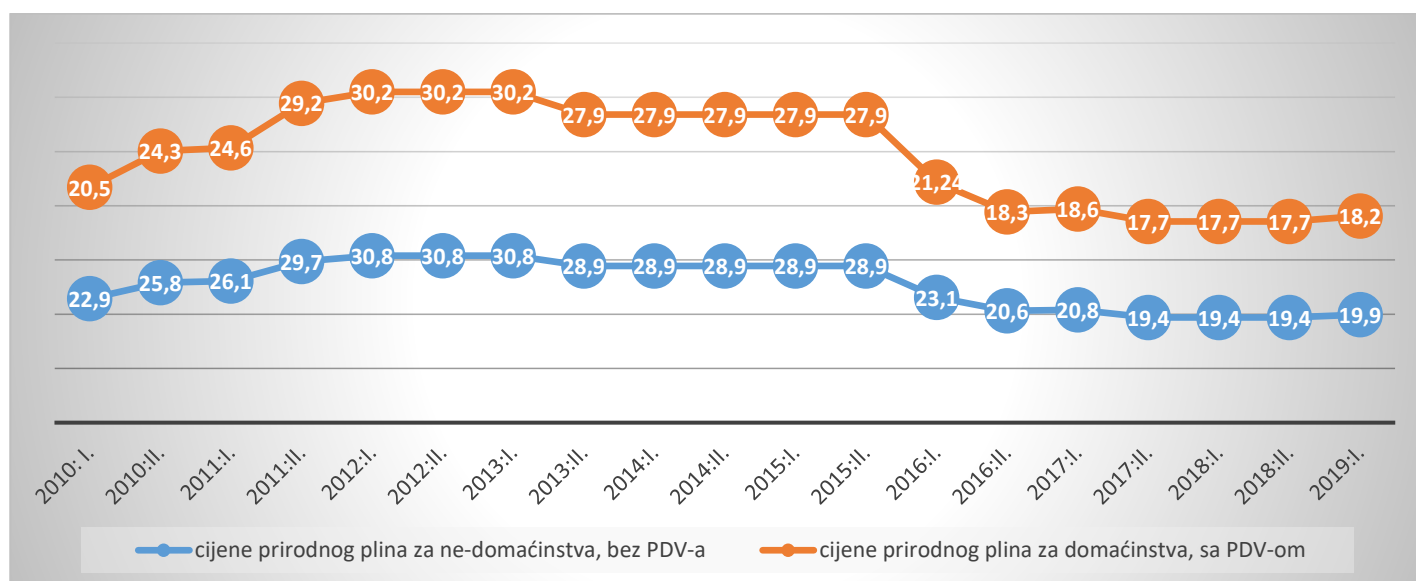
Tabela 4. Cijene prirodnog plina za ne-domaćinstva (KM/GJ), BiH, Januar-Juni 2019

Table 4. Natural gas prices for non-household consumers (KM/GJ), Bosnia and Herzegovina, January-June 2019

Interval godišnje potrošnje (grupe kupaca) <i>Interval of annual consumption</i>	Cijena bez taksi* <i>Price with all taxes excluded</i>	Cijena bez PDV-a** <i>Price without VAT</i>	Cijena sa svim taksama+PDV*** <i>Price with all taxes+VAT included</i>
BiH, prosječno <i>B&H, average</i>	19,9	19,9	23,3

Graf 6: Cijene prirodnog plina, 2010-2019, KM/GJ

Figure 6: Prices of natural gas, 2010-2019, KM/GJ

Izvor podataka/Source of data: distribucijsko preduzeće „Sarajevogas“ Sarajevo

² * isključujući sve takse, naknade, porez na dodanu vrijednost i druge fiskalne troškove / prices exclude all taxes, levies, VAT and other fiscal charges

** isključujući porez na dodanu vrijednost / prices exclude VAT

*** uključujući sve takse, naknade i porez na dodanu vrijednost (također u slučaju povrata) / prices include all taxes, levies and VAT (also in case it is refunded)

Metodologija

2016. godine stupila je na snagu Uredba (EU) 2016/1952 koja definiše obavezu prikupljanja i diseminacije cijena električne energije za potrošače domaćinstva i ne-domaćinstva. Do januara 2017. godine, prikupljanje podataka o cijenama za domaćinstva je bila na dobrovoljnoj osnovi. Do 2016. godine grupa potrošača koji nisu domaćinstva definisani su kao industrijski potrošači, ali je bilo dozvoljeno da se uključe i drugi potrošači koji nisu domaćinstva. Uz uvođenje Uredbe (EU) 2016/1952, definicija je promijenjena od industrijskih potrošača do grupa potrošača ne-domaćinstva, kako bi se postigla jedinstvena metodologija za izvještavanje.

Postoji ukupno pet sistema grupa standardne potrošnje definisane po obimu godišnje potrošnje električne energije za domaćinstva, za koje se prikupljaju cijene električne energije. Kod potrošača koji nisu domaćinstva, cijene električne energije se prikupljaju za ukupno sedam grupa standardne potrošnje.

Prikupljene cijene pokrivaju prosječne cijene u periodu od šest mjeseci, od januara do juna (prva polovina ili semestar 1), i od jula do decembra (druga polovina ili semestar 2) svake godine. Cijene uključuju osnovnu cijenu električne energije, troškove prenosa i distribucije, iznajmljivanje brojila i druge usluge. Cijene električne energije za potrošače domaćinstva se prikazuju uključujući poreze, takse, ne poreske dažbine, takse i porez na dodanu vrijednost (PDV), jer to generalno odražava krajnju cijenu koju plaćaju potrošači domaćinstva. Pošto potrošači koji nisu domaćinstva obično mogu da povrate PDV i neke druge poreze, cijene za ne-domaćinstva se prikazuju bez PDV-a.

U Tabeli 1. i Tabeli 2. date su prosječne cijene električne energije za dvije kategorije potrošnje, domaćinstva i ne-domaćinstva. Izvor podataka je Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK). U Tabeli 3. i Tabeli 4. date su prosječne cijene prirodnog plina za dvije kategorije potrošnje, domaćinstva i ne-domaćinstva, a koje snabdijeva kompanija „Sarajevogas“ Sarajevo. Ova kompanija snabdijeva 93,8% potrošača na distribuciji prirodnog plina. Pri tome prirodni plin ima sljedeće tehničke karakteristike: 15 0 C; 1,01325 bara; donja kalorična vrijednost 34.075,60 kJ/Sm³. Važeći tarifni sistem u kompaniji koncipiran je tako da su cijene plina za određenu kategoriju kupaca jedinstvene, bez obzira na nivo (interval) potrošnje plina.

Prosječna cijena prirodnog plina je ponderisani prosjek cijene koji uzima u obzir cijene plina u datom vremenskom periodu i potrošnju plina u datom vremenskom periodu.

Methodology

In 2016, Regulation (EU) 2016/1952 entered into force which defines the obligation for the collection and dissemination of electricity prices for household and non-household consumers. Until January 2017, price data for the household sector was provided by the reporting authorities on a voluntary basis. Until 2016, the domain of non-household consumers was defined as industrial consumers, but reporting authorities were allowed to include other non-household consumers. With the introduction of Regulation (EU) 2016/1952, the definition was changed from industrial to non-household consumers in order to have a unique methodology for all reporting countries.

There are in total five different types of households for which electricity prices are collected following different annual consumption bands. Across non-household consumers, electricity prices are collected for a total of seven different types of users.

The prices collected cover average prices over a period of six months, from January to June (first half or semester 1) and from July to December (second half or semester 2) of each year. Prices include the basic price of the electricity, transmission and distribution charges, meter rental, and other services. Electricity prices for household consumers are presented including taxes, levies, non-tax levies, fees and value added tax (VAT) as this generally reflects the end price paid by household consumers. As non-household consumers are usually able to recover VAT and some other taxes, prices for enterprises are shown without VAT.

In Table 1 and Table 2 was given the average electricity price for the two categories of spending, households and non-household. Source for data is State Electricity Regulatory Commission (SERC). Table 3 and Table 4 shows the average price of natural gas for two categories of spending, households and non-household, supplies by company "Sarajevogas Sarajevo. This company supplies 93.8% of consumers on the distribution of natural gas. Natural gas has the following technical characteristics: 150 C; 1.01325 bar; lower calorific value of 34075.60 kJ / Sm³. Current tariff system is designed so that the price of gas for a certain category of customers is unique, regardless of the level (interval) of gas consumption.

The average natural gas price is the weighted average price, which takes into account the price of gas in a given period of time and gas consumption at a given time period.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara: direktor dr.sc. Velimir Jukić
Person responsible: Velimir Jukić, PhD, Director

Saopćenje priredila: Ševala Korajčević
Prepared by: Ševala Korajčević

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
